

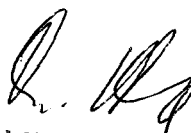
Milana Illavačka

Školitelský posudek na diplomovou práci Jany Veselé Malostranské reálné gymnázium
v letech 1865 – 1891, 104 rkp. + obrazové přílohy

Jana Veselá se na první pohled s banálním historiografickým tématem vyrovnala po svém a nutno dodat velice zdařile a novátorsky. Dějiny jedné školy se dají podat velmi klasicky jako popis instituce a její vnitřní náplně. Metoda prezentace dějin malostranského reálného gymnázia je ale v této diplomové práci podána jinak: jako „zkoumání základních mechanismů fungování českého středního národního školství“, jako komunikační prostor mezi několika subjekty (hlavně mezi státem, samosprávou a studenty) a také jako „iniciační pole fungování české samosprávy“, která pomáhala vytvářet novou sebevědomou (národní) identitu. A nad tím vším se vznáší ještě vyšší ambice, totiž podat dějiny této instituce také z hlediska každodennosti, respektive z naprosto neutřelého pohledu vnímání této instituce jejími absolventy a ve dvou případech i významných absolventek. Pozoruhodná je na této práci také snaha odtrhnout se o jednostranně nacionálního pohledu, která byla prezentována v minulých kompendiích, jež se zabývala touto tematikou, a zabývat se spíše ekonomicko-správními, sociálními, genderovými a autobiografickým rysy této problematiky. Díky tomuto pestrému vidění vznikl zcela nový a velmi komplexní pohled na dějiny jedné školské instituce, pohled nezkráslý, velmi oživený především ukázkami z ego-dokumentů. Vše je neustále doprovázeno zajímavými metodologickými úvahami, jež se týkají modernizace městské infrastruktury, modernizace školní náplně, otázky prestiže v duálním národnostním prostředí (zde se hovoří o zakladatelském obecním entuziaismu), jež se mimo jiné projevila ve stavbě honosné školní budovy, či o reálném gymnáziu jako výkladní skříni dovršených národních snah, jako o disciplinárním prostoru a nakonec i o využitelnosti a použitelnosti tzv. ego-dokumentů pro historikovu práci.

K práci nemám žádných připomínek a vřele ji doporučuji k obhajobě pro své jasné inovačně metodologické kvality, pro její zřejmou nápaditost a nakonec i pro invenčnost a badatelsko-stylistickou nezávislost diplomantky.

V Praze 1. 9. 2008

Prof. Milan Illavačka, CSc.